

**2008 MALÎ YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE
KANUNU TASARISI İLE 2006 MALÎ YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİNHESAP KANUNU
TASARISI'NIN PLAN VE BÜTÇE
KOMİSYONU GÖRÜŞME
TUTANAKLARI**

BAŞKAN: Sait AÇBA (Afyonkarahisar)
BAŞKANVEKİLİ: Mehmet Altan KARAPAŞAOĞLU (Bursa)
SÖZCÜ : Hasan Fehmi KINAY(Kütahya)
KÂTİP : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----O-----

05.11.2007

İÇİNDEKİLER

- SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
- Rekabet Kurumu
- Milli Prodüktivite Merkezi
- Küçük ve Orta Ölçekli San. Geliş. Destekleme İdaresi Başkanlığı
- Türk Akreditasyon Kurumu
- Türk Standartları Enstitüsü Başkanlığı
- Türk Patent Enstitüsü Başkanlığı

.....
BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz efendim.

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Rekabet Kurumunun Sayın Başkanı, bürokrasinin değerli temsilcileri; ben, öncelikle, Sayın Bakana görevinde başarılar diliyorum, hem bir sanayici olarak, bir kişi olarak, bireysel olarak sanayinin sorunlarını yaşayan hem de uzun yıllar yapmış olduğu Ankara Sanayi Odası Başkanlığı sırasında bir sektör sorumlusu olarak sanayinin sorunlarını bilen bir kişi olarak, bir sorumlu olarak bu görevde başarılı olmasını diliyorum. Başarılı olma potansiyelinin mevcut olduğunu biliyorum, başarılı olacağını da umuyorum.

Değerli arkadaşlar, ben, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görev alanına ilişkin olarak kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı deyince, sanayinin sorunları, Türk sanayinin gelişmesi, teşviki gibi oldukça geniş bir alanı ilgilendiren bir görev alanına sahip. Bağlı ve ilgili kuruluşların görev alanlarını kattığınızda, bu alan çok daha fazla genişliyor.

Türk sanayinin gelişmesi dediğimiz zaman, tabii ki, bunun yasal olarak sorumlusu, kendi teşkilat yasasına göre, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı gözükmekle birlikte, uygulanan ekonomik politikaların, uygulanan maliye politikalarının sanayi sektörü üzerinde doğrudan etkisi olduğunu unutmayalım. Yani, görev, aslında sanayiyle ilgili görev, sadece bu Bakanlığın değil, tüm hükûmetin, tüm bakanlıkların, öncelikle de ekonomi ve maliyeyle ilgili bakanlıkların görevidir.

Türk sanayinin bugün en büyük sorunu nedir diye baktığınızda -hepimizin birleşeceği bir konudur zannediyorum- Türk sanayinin rekabet gücü kaybı, Türk sanayinin rekabet gücündeki zayıflıklar, riskler. Bunun nedenleri nedir diye bakarsak, iki grup neden görüyoruz. Birincisi, para politikasından kaynaklanan, uygulanan makro ekonomik

politikadan kaynaklanan değerli yeni Türk lirasının yarattığı sorun, kur politikasından kaynaklanan bir sorun. Onu burada değerlendirmek çok doğru değil.

İkinci önemli sorun da, İş gücü maliyetlerindeki artış. İş gücü maliyetlerinde Türkiye oldukça yüksek bir konuma sahiptir. Bu iki unsur, özellikle bu iki unsur, bunun yanına birkaç unsur daha ilave edebiliriz tabii ki, ama bu iki unsurun Türk ekonomisinin, Türk sanayinin öncelikli sorunu olduğunu düşünüyorum.

İş gücü maliyetlerindeki yükseklik, Sayın Bakan göreve başladığında da dile getirdiği konulardan birisi oldu ve "Hemen istihdam üzerindeki vergi yükünü beş puan aşağıya indirmeliyiz." şeklinde Sayın Bakan açıklamalar yaptı. Esasen, bu, Hükümet Programı'nda yer alan bir açıklamaydı. Ama Sayın Bakanın bu açıklamasına karşı, yine hükümet üyesi bir bakan "Bunun zamanı değil, bütçemiz buna izin vermiyor." şeklinde bir gerekçeyle bir eleştiri veya bir karşı çıkış yöneltti. Şu anda da 2008 yılı bütçesini görüştüğümüz bu süreçte istihdam üzerindeki vergi yükünün indirilmesi şeklindeki bir konunun hükümetin öncelikleri arasında olmadığını görüyoruz. Esasen tespit doğru. Her iki sayın bakanın tespiti de doğru, her ikisine de katılıyorum. İstihdam üzerindeki vergi yükü ki, bunun içerisinde Gelir Vergisi, sigorta primleri ve diğer her türlü yükler dahildir. İstihdam üzerindeki vergi yükünün toplamını aldığımızda, Türkiye'de bu yükün OECD istatistiklerine göre yüzde 42,7 olduğunu görüyoruz. Bu yükü, biz, OECD ülkeleri içerisinde birinci sıradayız. OECD ortalaması bu konuda yüzde 26,6'dır.

Türkiye, bence, vergi indirimindeki önceliğini iyi kullanmamıştır. Vergi indirimindeki önceliği, istihdam üzerindeki vergi yükünün aşağıya indirilmesinde kullansaydı daha doğru olurdu. Şimdi geldiğimiz noktada, Türkiye'de, 2005 yılının çok daha gerisinde bir vergi yükü mevcut. 2008 yılı programıyla da ancak 2006 yılının vergi gelirlerine ulaşılması hedefleniyor, yani hâlâ Türkiye 2005 yılının gerisinde ve bu vergi gelirleri büyüklüğüyle, Türkiye, istihdam üzerindeki vergi yükünü azaltmayı düşünüyor veya hükümet azaltmayı düşünüyor. Bunun zorluğu ortadadır. Ama bu bir gerçektir, bu ihtiyaçtır. Öyle hükümet programında söylendiği gibi, istihdam üzerindeki sosyal yüklerin, sosyal yükümlülüklerin azaltılması gibi bir konuya öncelik vermek suretiyle, sosyal devletin, örneğin, özürsüz vatandaşlarımıza veya diğer bazı vatandaşlarımıza yönelik yükümlülüklerinden vazgeçmeyi, bunu öncelik sırasının başına koymayı doğru bulmuyorum. 42,7'lik vergi yükünü azaltmanın tek yolu kayıt dışını vergilemektir. Türkiye, kayıt dışını vergileme konusunda maalesef bugüne kadar bir irade gösterememiştir. Bu, güçlü bir siyasal irade istiyor. 58'inci Hükümet, 2003 yılı başında yayınladığı Acil Eylem Planı'nda, kayıt dışılığın önlenmesi konusunu sürekli bir program olarak almıştır, kamuoyuna öyle ilan etmiştir. Bu Hükümetin, 60'ıncı Hükümetin üç aylık eylem planında da yine kayıt dışının öncelikli konular arasında olduğunu görüyoruz.

Kayıt dışı sadece bir vergi problemi değildir aslında. Sadece Türkiye'nin vergi gelirlerini, Türkiye bütçesinin bütçe gelirlerini azaltan, bu nedenle kamu harcamalarından, kamu hizmetlerinden tasarruf etme zorunluluğuyla ülkeyi karşı karşıya bırakan bir gerçek değildir. Aynı zamanda, ekonomideki kaynak dağılımını bozan, kaynakların verimsiz bir şekilde kullanılmasına neden olan bir durumdur. Kayıt dışılık işletmelerin büyümesini engellemekte ve kayıt dışılık, işletmelerin büyümesini engellediği için, ölçek ekonomisinin avantajlarından yararlanmasını önlemektedir. Bu nedenle, öncelikli bir konu olmak zorundadır. Ama ben, hükümet programında kayıt dışını engelleme konusunda güçlü bir irade görmüyorum. Bugüne kadar hükümette bunu hiç görmedim. Bu hükümetin programında da bu konuda bir öncelik görmüyorum, kararlılık görmüyorum daha doğrusu. Bunu görmediğim için de, istihdam üzerindeki vergi yükünü beş puan indirelim mi, indirmeyelim mi tartışmasını çok daha yapacağız diye düşünüyorum. Esasen iş gücü maliyetlerindeki yüzde 1'lik bir düşüşün toplam istihdamı, bir bilimsel araştırmaya göre, binde 4 ile binde 6 arasında artırdığını unutmamalıyım, bu kadar önemlidir.

Değerli arkadaşlar, bu çerçevede İşsizlik Fonu'nun kullanımına da çok kısaca değinmek istiyorum. Bugün İşsizlik Fonu çok önemli bir büyüklüğe ulaşmış durumda.

2007 yılı sonu itibariyle Fon varlığı 30,8 milyar YTL'ye ulaşmış gözüküyor, yıl sonu tahmini, gerçekleşme tahmini o şekilde. 2008 yıl sonu tahmini de 38,6 milyar YTL düzeyinde. Fon'un 2007 yılı faiz gelirine göre ben bir hesap yaptım. Fon'un bir aylık faiz geliriyle bir yıllık sigorta giderini karşılamak mümkün. Bu derece önemli büyüklüğe ulaşmış bir Fon'un kaynaklarının sadece kamu sektörü borçlanma gereğini azaltma amacıyla kullanmayı ben kesinlikle doğru bulmuyorum. Bunu mutlaka işsizlere ödeme olarak da kullanalım demiyorum, ama iş gücü verimliliğini artırmakta kullanabileceğimiz en önemli kaynak budur. Türkiye, artık, kur politikasının yarattığı açmazı, istihdam vergilerindeki yüksekliliğin yarattığı açmazı, tabii ki o politikadaki iyileştirmeye aşmak zorunda. Ama bu çerçevede önündeki en önemli araçlardan bir tanesi de, İşsizlik Fonu'nda biriken tutarın, İşsizlik Fonu varlığının iş gücü verimliliğini artırmakta kullanılmasıdır.

Sigorta primlerine ilişkin olarak son bir rakam vererek bu konudaki değerlendirmemi bitirmek istiyorum. Türkiye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – OECD rakamlarını vereceğim. En son 2004 yılı rakamları yayınlanmış durumda, Maliye Bakanlığının web sayfasından aldım. Sigorta primlerinin gayrisafi yurt içi hasıla oranı 2004 yılında yüzde 7,5'tur. Avrupa Birliği, AB 19 ortalaması yüzde 11,7'dir. AB 15 ortalaması da yüzde 11,3'tür. Yani çok yüksek prim oranlarıyla topladığımız prim hasılatı Avrupa Birliğinin son derece altında. Bu, kayıt dışılığın ne olduğu sanıyorum iyi açıklıyor.

Değerli arkadaşlar, KOSGEB bütçesiyle ilgili Sayın Baratalı çok önemli bir konuya değindi. Aynı konuya tekraren vurgu yapmak istiyorum. KOSGEB, bütçesindeki ödenekleri kullanmıyor. Bu, çok vahim bir durumdur. KOSGEB bütçesinde 2006 yılı bütçe ödeneği 209 milyar YTL'dir, 2006 harcaması 80,2 milyar YTL'dir. 2007 kesintili bütçe ödeneği 221 milyar YTL'dir, Ağustos sonu harcaması 3,2 milyar YTL'dir ve 2008 yılı bütçe teklifi de 222 milyar YTL ile önceki yılların başlangıç bütçe ödeneklerinin çok sembolik olarak üzerindedir. KOSGEB, görevini iyi yapmıyor gözüküyor. Ben, KOSGEB'le ilgili hiçbir arkadaşımı veya KOSGEB'in kurumsal kapasitesini değerlendirmiyorum, ama bunun nedenleri nedir, bilmiyorum. Bu ödeneklerin kullanılmasını hükümetler mi engellemiştir? Verilen ödenek daha sonra kesilmiş midir, kullanılmamış mıdır, bilemiyorum, ama sonuçta, kendisine bütçe yasalarıyla verilen ödeneği kullanmayan veya kullanamayan bir kurum söz konusudur. Aynı durum 2005 yılı için de söz konusudur. 2005 yılı da 2004 yılında daha iyi değildir. 2008 yılı programındaki rakamlara baktığımızda, KOSGEB'in destek ödemelerinin 2004 yılında 144 milyar YTL olduğunu görüyoruz. Bunun 2005'te 144 milyon YTL olduğunu görüyoruz. 2005'te bu rakamın 94 milyon YTL'ye düştüğünü, 2006'da da 36 milyon YTL'ye düştüğünü görüyoruz. Yani her gelen yıl veya yaşadığımız her yıl bir önceki yılın gerisinde. Bu, çok ciddi olarak ele alınması gereken bir sorun.

Değerli arkadaşlar, rekabet konusuna ilişkin kısa bir değerlendirmeye sözlerimi tamamlamak istiyorum. Türkiye'ye rekabet hukukunun girişi 1994 yılında Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'la olmuştur ve Kasım 1997'de Türkiye Rekabet Kurumu kurulmuştur. Yaklaşık on yıllık bir varlığı söz konusudur Türkiye'de rekabet kurumunun ve rekabet hukuku uygulamasının.

Bu on yıllık sürede kurumun geldiği nokta önemlidir. Rekabet Kurumu, Türkiye'nin düzenleyici ve denetleyici kurumlarından çok önemli bir tanesidir. Kurumsal kapasitesinin çok iyi olduğunu biliyorum. Ancak bu iyi kapasitenin -geçen yıllardaki bütçe konuşmalarında değindiğim bir konu vardı- çimento sektöründeki kartelleşme konusunda ben yeteri kadar iyi kullanıldığı kanaatinde değil. Çimento sektöründe bir kartel olgusu vardır. Bu kartelleşme olgusu Rekabet Kurumunun kendi raporlarıyla sabittir, web sayfasında yer alan raporlarıyla. Ancak oradaki fiyat oluşumunun önüne bir türlü geçilememiştir. Bu konuda benim önerdiğim şudur: Kurumun eğer yetki yönünden

yetersizlikleri varsa, yasal açıdan yapılması gereken düzenlemeler varsa, bu konuda hükûmete önerilerde bulunmasıdır. Ancak tekrar söyleyeyim, Amerika Birleşik Devletlerinde yüz on yıldır, Avrupa'da yaklaşık elli yıldır uygulanmakta olan bir hukukun Türkiye'de on yılda geldiği mesafe son derece önemlidir. Avrupa Birliği çerçevesindeki rekabet konusundaki uyum yükümlülüklerimizi antitröst kuralları ve devlet yardımları olarak alırsak, iki gruba ayırırsak, bunlardan antitröst kuralları Rekabet Kurumunun görev alanına girmiştir ve bu konuda bugüne kadar gerçekten iyi bir kapasite oluşturmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Ancak son yıllarda Türkiye'nin iyi üniversitelerinin mezunlarını alan, onların âdeta girmek için yarışta bulunduğu Rekabet Kurumuna son yıllarda bu ilginin olmadığını ben görüyorum. Bunun da özlük haklarındaki azalmaya veya nispi olarak geride kalmaya bağlıyorum. Bu konuda bu kurumu güçlendirmemiz gerektiği kanaatindeyim.

Bu konuda dile getirmek istediğim bir konu, 3 Nisan 2007 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2007'ye 6 sayılı Başbakanlık Genelgesi var. Bu genelgeye göre, 17/2/2007 tarihinden itibaren hazırlanacak olan kanun ve kanun hükmünde kararnameler ile Başbakanlıkça uygun görülecek diğer düzenleyici işlemler için düzenleyici etki analizi yapılması gerekmektedir. Düzenleyici etki analizi dediğimiz zaman, sözünü ettiğim düzenlemelerden ilgili olanların mutlaka Rekabet Kurumunun görüşünden geçmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır. Bunu olumlu buluyorum. Ancak bu kapsama girecek olan, Rekabet Kurumunun görüşü alınacak olan düzenlemeler nelerdir, bunlar belli edilmemiştir. Bunların bir an önce belli edilmesi gerekmektedir.

Son konu da şu: Rekabet Kurumunun web sayfasında yer alan ve Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yasa'da değişikliği düzenleyen bir taslak çalışma var. Bu taslak çalışmanın uzun bir zamandır sürdüğünü biliyorum. Bu çalışma acaba Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine ne zaman gelecektir? Bunu önemsiyorum. Rekabet konusunda artık ülkeler rekabet hukukuna kavuşuyorlar, rekabet kurumlarına kavuşuyorlar. Artık, yarış, Rekabet hukukunda daha iyi olma yönünde bir yarış. Rekabet hukukunda daha iyi olma yönünde ülkelerin rekabeti var şimdi. Bizim de bu konuda geri kalmamız gerekiyor. Bu taslak çalışmanın bir an önce Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmesini diliyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

.....

BAŞKAN – Sayın ...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben sorularına bir teşekkürle başlamak istiyorum. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bugüne kadar tüm milletvekillerine Bakanlığının faaliyetleriyle ilgili olarak sürekli rapor veya bilgi notu göndermiştir. Bu bütçede de bunun tekrar ettiğini görüyorum. Bütçe dışı zamanlarda da bu bilgilerin düzenli olarak bize geldiğini biliyorum. Teşekkür ediyorum ve devam edeceğini anlıyorum ve devam etmesini diliyorum.

Sorularım şunlar: Önce 2008 yılı programından bir cümle okuyacağım ve onunla bağlantılı sorularımı soracağım. "Planlı sanayileşmenin ve düzenli kentleşmenin sağlanması sanayinin çevresel etkilerinin azaltılması ve KOBİ'lere daha iyi üretim koşulları sağlanarak rekabet güçlerinin artırılması amaçlarıyla, OSB ve KSS'lerin yapımına devam edilmektedir. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından sağlanan kredi desteğiyle 2006 yılı sonuna kadar toplam 93 adet OSB ve 403 adet KSS, yani organize sanayi bölgesi ve küçük sanayi sitesi tamamlanmıştır. 2007 yılı yatırım programı da 112 adet OSB projesi ve 62 adet KSS projesi bulunmakta olup yıl sonunda 10 adet OSB ile 14 adet KSS'nin tamamlanacağı tahmin edilmektedir." Şu okuyacağım cümle önemli. "Tamamlanan OSB'lerde parsellerin yüzde 88'i tahsis edilmiş olmasına rağmen, sadece yüzde 59'unda üretime geçilmiştir. İl bazında bakıldığında, gelişmiş iller dışındaki illerde OSB doluluk

oranlarının düşük olduğu görülmektedir.” Böyle bir gerçek var. OSB’lerdeki doluluk oranı son derece düşük ama buna rağmen sürekli OSB yapımına devam ediyoruz. Aynı şekilde küçük sanayi sitelerinin yapımına da devam ediyoruz. Küçük sanayi sitelerindeki doluluk oranı nedir? Yıllık programda yer alan ve Hükûmetin, Bakanlar Kurulunun imzasını taşıyan bu cümleler çerçevesinde, Hükûmetin OSB ve KSS politikasında bir değişiklik olacak mıdır? Bir yandan doluluğun düşük olduğundan söz ediyor program, öte yandan da programda şu kadar sayıda organize sanayi bölgesi ve küçük sanayi sitesinin olduğu ve bunların yapımına devam edildiği söylenmektedir. Bu konunun bir değerlendirmesini düşünüyorum. Sanıyorum yeni bir politika ihtiyacı var bu alanda.

Dağıttığınız rapor çerçevesinde de Trabzon’la ilgili birkaç sorum var. Trabzon Beşikdüzü Organize Sanayi Bölgesi Projesinin altyapı inşaatı fiziki gerçekleşmesi yüzde 79 seviyesindedir. 2007 yılı düşünceniz nedir? 2007 yılı sonunda ne olacaktır? 2008’e sarkacak mıdır? 2008’e sarkmamasını diliyorum.

Yine bir başka bilgi, dağıttığınız raporda yer alan bilgi şu: “2.000 YTL proje tutarındaki Trabzon Akçaabat Organize Sanayi Bölge Projesi etüt aşamasındadır. Bunun yer seçiminde bir problem olduğunu biliyorum. Belediyece önerilen yerin çevresel etki açısından değerlendirildiğinde çevreye vereceği zararın fazla olacağını düşünüyorum. Yeri bizzat görmüş bir kişiyim. Uygun bir yer olmadığı kanaatindeyim. Daha uygun yerlerin olabileceğini düşünüyorum. Genel Müdürlük de bu konuda bilgi sahibi. Son durum nedir?”

Yine, Trabzon Vakfıkebir Organize Sanayi Bölgesi proje aşamasındadır. Buradaki düşünceniz, programınız nedir?

Son bir soru: Fiskobirlik asli görevine ne zaman dönecek? İki yıldır fındık alımıyla ilgili olarak, Hükûmet, Toprak Mahsulleri Ofisini görevlendiriyor. Acaba Fiskobirlik asli görevine ne zaman dönecek? Eğer asli görevine dönmeyecekse, örneğin, Fiskobirlik’e nohut alımı gibi bir görev vermeyi Hükûmet düşünüyor mu? Sayın Bakanım böyle düşünmüyor. ben eminim. Sayın Bakanın samimiyetine güvenerek bu soruyu soruyorum.

Yine fındık ile kayısı kardeş ürünlerdir.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Kayısıdan bahsetmeyin lütfen. (Gülüşmeler)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Ben her sabah aç karnına bir bardak su içtikten sonra, bir avuç fındıkla iki tane gün kurusu kayısı yerim. O nedenle, fındığı sorduğum yerde kayısıyla ilgili de bir soru sormak zorundayım diye düşünüyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Bravo.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Kayısı Birlik asli görevine ne zaman dönecek, ne zaman açılacak?